

NYIREGYHÁZA.

Társadalmi hetilap. — Megjelenik minden esztőtörtökön.

Előfizetési ára: Égész évre 5 frt — kr. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.	Felelős szerkesztő: Dr. Prok Gyula. Sztempák Jenő. Társ-szerkesztő: Kiadó-tulajdonosok: a szerkesztők.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad a kiadó-hivatal: Nyiregyháza, iskola-utca 13-ik szám. Egyes szám ára 10 krajczár.
--	--	--

Kötelező tűzkárbiztosítás.

Nyiregyháza város képviselőtestülete a héten, kedden délután tartott közgyűlésén foglalkozott ezzel a kérdéssel.

Egy indítvány alá-jában került oda ez a dolog.

Az indítvány azt tartalmazta, hogy mondja ki a képviselőtestület a minden háztulajdonosra kötelező tűzkár elleni biztosítás szükségességét és bizon meg egy küldöttséget megfelelő szabályrendelet kidolgozásával.

Az indítvány sorsa a közgyűlésről szóló tudósításunkban olvasható. Magával az indítvánnyal most már, mikor a felett a képviselőtestület a jogügyi, valamint a pénzügyi és gazdasági szakosztályok véleményének meghallgatása után döntött, döntött pedig aképen, hogy azt, mint kivihetetlen, napirendről levette, itt e helyen részletesen foglalkozni nem szándékozunk.

Annak idején, mikor ez az indítvány az illető bizottságok előtt tárgyalatott, különben is ismertettük azt, valamint ismertettük a kérdés tanulmányozásával megbízott tanácsosnak reá adott véleményét, amely az indítványt egyrészt jogi szempont-

jól. másrészt pénzügyi tekintetéből találta kivihetetlennek.

Jogi oldalról ugyanis a vélemény, valamint a jogügyi szakosztály az-rt, mert az a kérdés, hogy minden háztulajdonos épületeinek tűzkár ellen való biztosításra köteleztessék, vagyis hogy köteleztessék arra, mikép a városi tűzkárbiztosító szövetkezetnek épület-tulajdonosi minőségéből kifolyólag tagja legyen, szabályrendeleti uton nem, hanem csak törvényhozási uton szabályozható.

A kérdés pénzügyi oldalról meg a biztosító intézetek, különösen pedig a nagy és olcsó tőkével rendelkező külföldi intézetek óriási versenyén dől meg, amely verseny csupán a viszontbiztosítások, a többi, különösen pedig az életbiztosítási ágak nagyobb jövedelmezősége és a károk liquidálásánál tanúsított rigorózítások mellett válik csak lehetővé. Hogy azonban ez a verseny mekkora tőkét igényel, annak szomorú példája a „Hazai” biztosító intézetnek csak nem régebben az „Első Magyar”-ba történt kényszer-beolvadása is.

Kétségtelen azonban, hogy habár a városi kötelező tűzkárbiztosító szövetkezet eszméje megvalósíthatatlan is, maga a kötelező tűzkárbiztosítás gondolata megérdemli, hogy vele mind-

azon ugynevezett irányadó körök és tényezők hovaelőbb behatóan foglalkozzanak, amelyeknek a közjólét előmozdítása, a közérdek szolgálása jutott feladatul.

Kétségtelen ugyanis, hogy az ó-kor négy elismert eleme közül a tűz az, amely amilyen megmérhetlen áldás az emberiségre, ép oly veszélyt rejtő az egyesekre s az egyesek sokaságából álló emberiségre, Mihelyt hatalma túlhaladja az ember uralmát.

A tűzvész okozta károk milliókra rugnak évenként. Az egész év, sőt sokszor egy egész emberi élet fáradalmainak gyümölcsét képes megsemmisíteni nagyon is rövid idő alatt terményekben, épületekben és ez utóbbiaknak tartozékaiban és felszereléseiben.

Ismert dolog az is, hogy a tűzvész okozta károk épen azokat sújtják legjobban, akik vagy anagyi helyzetűek, vagy gondosságuk hiánya miatt a tűzkárok megtérítésére alakult társaságokat önként igénybe nem veszik, s akiknek talán mindenük az a nyomorosságos viskó, amely fejük fölül pár negyedóra, vagy talán pár perc alatt hamuvá lesz.

Első sorban tehát épen ezeknek, épen a közgyámoltásra szorulóknak érdekében, de nyomban velük együtt

A „NYIREGYHÁZA” TARCZÁJA.

Elrabolt szív.

Irta: Páfrány.

Ismertem én egyszer egy szép szöke kis lányt a kinek az Isten megadta mindazt a mi egy kis lánykat boldogga tehet. Nagy urak gyermeke volt, jólét közt neveltek, minden kívánságát hat inas, komorna ugrott teljesíteni. Aztán milyen szép volt az a boldog kis lány, a termete nyulánk, a bőre puha fehér, szöke haja lágy mint a selyem és ha lebontotta majd a földet erte. Még a neve is a legszebben hangzott a női nevek közt, mikor az ember kimondta mintha dalba kezdett volna, szívéhez beszélő szerelmi dalba, úgy hitták, hogy — Leona.

Ez a kis lány felnőtt, hajadonná serdült, még bálba se vitték hanem azért a város fiatal emberei, kezdve parfümos monoklis dendiktől, a kik minden délben ott táboroztak a kaszinó szegletén elegánsan fikszirozva a járó-kelőket egész a bajusz nélkül szégyenkező gymnázistákig mindnyájan ismerték. Ha Leona sétálni ment mistres Lowennel alig győzte a rá zudult köszöntések árját fogadni, a cizilinderek nagy kört írva repültek le a fejekről és a barna, szöke uracskák mely bókollással üdvözölték a legszebb kis lányt.

Leona nem volt ugyan hiú, csak annyira mint minden kis lány, hanem azért ez

az abszolút hódolat tetszett neki, sokat tartott magára; mintha egy kissé elbizakodott is lett volna, de csak igen kevésbé. Mistres Lowen elmondta nem egyszer, hogy az elbizakodottság megmérgezi az életet, ha elhisszük magunkról hogy a legszebbek vagyunk, ha mást hallunk dicősrni az nekünk fájdalmat okoz, ez a fájdalom pedig az irigység a mi pedig már veszedelmes hiba. A szépség mulandó, a külső szépség igazi értékét a lélek jósága adja meg.

Leona nagyon szerette a könyveket, olvasott mindig a mikor csak tehette. Sokszor az ebédhez is nehezen lehetett lecsalogatni a szobájából ha belemélyedt egy-egy érdekesebb kötetbe. A költeményeket imádta. Kedves íróitól tudott könyv nélkül rengeteg sok dall, fejecskéje egész gyűjteménye lett a költészet remekeinek. Petőfítől, Byrontól, Aranytól, Heinetől, megtanulta a legkiválóbb remeket.

Az írókat magasabb lényeknek tekintette, rajongással beszélt róluk, fogékony kis szíve egészen tele volt a nagy írók és költők iránt érzett hódoló szeretettel. Mistres Lowen nem korlátozta növendékét kedve töltésében, mert megvolt győződve, hogy az olvasás nemesítő hatású, aztán meg ő maga is nagyon szeretett olvasni s a Leonának ajándékozott könyvek neki is nagy gyönyörűségére szolgáltak.

Egy-két év elmúlt, Leona nagy lány lett, akit be kell a társaságnak mutatni. Megjött az első hosszú szoknya, ezzel búcsút

mondhatott a kis könyvekkel zsúfolt gyermek szobának, a vendégeket kellett fogadnia, ezután együtt vizitelték a mamával. Az újdonsült nagy lány, hamar fesztelenül mozgott új szerepében, könnyen eltanulta a világgal való érintkezés formalitásait, elfeledte kis lányos bábortalanságát és szögletes viselkedése helyette a modorosság lepett. Mindentől elragadtatással fogadták, b-multak csillogó eszét, csodálták nagy olvasottságát. A kis lányos mamák mistres Lowenért egész versengést kezdtek, mindegyikük magának szerette volna a kitűnő nevelőnőt a kinek ilyen tanítványa van mint ez a kedves, okos, figyelmes Leona.

Elérkezett az első bál, az első csokor, az első éjjeli zene idillikus idénye s ezzel együtt az első komoly udvarló, a ki a négyes után megkérte a nagyságos mamát, hogy tiszteletét tehesse. A ki aztán robogó kocsin érkezik meg kifogástalanul elegáns öltözetben, másnap délben a vizitre, a kinek az inástól dobogó, remegő szívével átvett névjegyéről leolvassuk ezt a három sort:

Felső-debrői és kemesi
Kemessy Zoltán
mérnök.

Kemessy komolyan foglalkozott Leonával. Nagyon megtetszett neki a feltűnő szép lány s pár heti ismeretség után már erősen szerelmes lett belé.

Leona jó szível fogadta a hódolatot. Neha óra számára elbeszélgettek együtt. Leona

édes mindnyájunknak, akik aztán a szerencsétlenül jártaknak felségelésében közrehatni kénytelenítettünk, érdekében állna az, hogy a szenvedett tűzkár kellő időben és módon megterítettessék.

Egyenesen az államnak kell tehát kezébe vennie ezt a dolgot. Az államnak, amelynek az eszme megvalósítása jogilag is hatalmában áll, de rendelkezésére állanak az eszközök is és pedig nemcsak pénzügyi tekintetekben, hanem a biztosítási díjaknak az állami adók módjára, azokkal együtt, sőt talán egyenesen az állami adókban való beszedési módokot tekintetében is.

Nem szenved kétséget, hogy a kötelező állami tűzkárbiztosítás megvalósítása sem történhet meg máról holnapra. Alapos, körültekintő tanulmányoknak kell azt megelőznie.

Veszprémmegyéének azt a fölrátat azonban, amely ennek a megvalósítását célozza, s amely felirathoz csatlakozott Szabolcsvármegye is, joggal illethetné meg nagyobb és melegebb érdeklődés, mint amilyen irányában eddig nyilvánult!

Közügyek.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Nyiregyháza város képviselőtestülete kedden délután tartotta meg e havi rendes közgyűlését a városháza nagytermében. A gyűlésteremben 3 órakor, amikor a gyűlés kezdetét a meghívó jelezte, a tisztviselőkn kívül alig 4—5 képviselői tag volt jelen, úgy hogy az elnök polgármester jónak látta várakozni a gyűlés megnyitásával. Ezután is lassanként szállingóztak a város atyái s a gyűlésen alig harminczan vettek részt, pedig a 19 pontból álló tárgysorozatnak nem egy kiváló fontosságú tárgya volt s a képviselői tagok távol maradását szorgos munkáidóval, vagy más efféle okokkal se lehet mentgetni.

rajongással szölt az íróról és végtelenül elszomorította mikor észre vette, hogy lekezesében Zoltán nem osztozik.

Társalgásuk többnyire vitakozással elestedett. Egész belemelegedtek a vitába. Leona aradozó szavakkal védte kedvenceit, ismételte, hogy szebb, nemesebb emberhez méltóbb foglalkozás nincs az írásnál, bevallotta, hogy maga is próbált már írni és van is elteve egy pár kész munkája de nyilvánosságra nem óhajt lépni vele. Meggyőződése szerint minden ép lelkű embernek vannak pillanatai a mikor tollal a kezben maradandó becű dolgot tudna alkotni.

A fiu meggyőző hangon beszélt az írás ellen, minden szava olyan sértő határozottsággal volt kiejtve, mintha axiomákban beszélt volna, a mi az ónhitt emberek saját-sága. Megengedte, hogy az írás eléggé nemes, dicső foglalkozás de egy új nagy időt vagy erőt meglakarító emelő gép megkonstruálása többet ér az emberiségnek mint a legszebb regény és egy biztosan záruló lakat akár egy könnyek provokáló balladánál. Beszéd közben az arca kipirult és sötét-szürke kifejezésteljes szemei pompásan villogtak elő erős szemöldökei alól, a szavak simán gördültek ajkairól, hasonlatai szinsek, találók érvelése tömör, autorizmusai leplezetlenek voltak.

Leona előre hajtott fejjel hallgatta a fiu beszédét, aztán hirtelen felkaczagott csengőn, vidáman.

— Barátom hiszen maga írás nélkül is író, hiszen ha ezt a mit nekem ílt elmondott, bár senki sem hinné el, mind-nki élvezettel

A gyűlés egy polgármesteri bejelentéssel vette kezdetét, mely tudomására adta a képviselőtestületnek, hogy a káliai-utca végén a város által a vármegyének ajándékozott területen épülő *közkórház* ünnepélyes alapköletéle május 14-én megtörtént.

Ezután a tárgysorozat egyes pontjai kerültek tárgyalás alá és pedig egy-kettőtől ellekintve elég gyors egymásutánban.

A házi-pénztár megvizsgálásáról és a tiszta-polgári ínségek részére eszközölt gyűjtés eredményéről szóló bejelentéseket hozzászólás nélkül tudomásul vették. Ugyiszintén hozzászólás nélkül fogadták el a tanács azon javaslatát, hogy a 20-án megkezdődő III. oszt. kereseti adó tárgyalásokhoz bizalmi férfiakul ez évben is Lakner Ödön és Taly Miksa képviselői tagok küldessenek ki.

Minden vita nélkül elfogadták a tanács azon javaslatát is, hogy Nyiregyháza város az állami adótól ideiglenesen mentességben részesített ingatlanokat a mentesség tartamára községi pótdóval a jövőben sem kívánja megterhelteni. Ez a határozat a vármegye számvevőségének lapunk mult számában ismertetett körirataira vonatkozik.

A gyámpénztári számadások felülvizgálatára kiküldött bizottság jelentését tudomásul vették. A katonatüszosztályban alkalmazott Bodnár Ferencz írónak rendkívüli munkásságáért való jutalmazására vonatkozó tanácsi javaslatot azonban hosszabb vita után elvetették.

A városi esküdtelkek és Kovács Lajos írónkkal szemben már jobb szívűnek mutatkozott a közgyűlés, az előbbieknél megszavazván ez évre is 60 forint fizetési pótlékukat a végrehajtási alap terhére, az utóbbinak pedig a tankötelek összeírása és a tandíjak behajtása körüli eljárásaiért 50 forint fizetési pótlékot szavazván meg.

A gyámpénztári számadásoknál használandó új mintákra vonatkozó belügyminiszteri rendelt tudomásul vétele után a közgyűlés egyik legérdekesebb tárgyára: a *gyalogági laktanya* építésének kérdésére került a sor.

A nagy fontosságú kérdéshez többen szólottak hozzá. Némelyek teljesen elejtetni akarták a laktanya építettségének tervét, míg mások a mellett voltak, hogy a kérdés igen

is alkalmas arra, hogy felette a város komolyan gondolkozzék, olyképen azonban, hogy felépítése a vármegyével együttesen is csak abban az időben történjék, mikor már Nyiregyháznak magasabb és a tényleges állapotoknak megfelelő lekbérosztályba való sorozása megtörténik. A közgyűlés többsége az utóbbi felfogást tette magáévá.

A császár-szállási birtokból eladott földdekről kiállított 47 darab szerződés jóváhagyása után a helyben állomásozó 10-ik huszárezred parancsnokságának azon átirata került tárgyalás alá, melyben a laktanyában 3 év alatt készített apróbb javítások 340 forint költségének megtérítését kéri. A közgyűlés a költségek megtérítését megszavazta.

Ezután Mikecz Józsefnek azon lapunkban már ismertetett indítványa került napirendre, amelyben egy kötelező városi tűzkár biztosítási szövetkezet létesítését indítványozta. A közgyűlés azonban a jogügyi, valamint pénzügyi és gazdasági szakosztályok véleménye alapján az indítványt levette a napirendről.

Sok tekintetben elszomorító jelenetekre adott alkalmat a tárgysorozat 16-ik pontja. Ennek a tárgya az volt, hogy a Korona épületben az egyik bolt-helyiség az eddigi bérleti tönkrejűtésével megüresedett, illetve a város a bérlet ellen a kimozdítása iránt pert tett folyamatba. Már a per folyama alatt írásbeli ajánlat érkezett a tanácshoz a bolthelyiségnek az addigi bérösszegért való kibérlésére. A tanács az ajánlatot el is fogadta, illetve a képviselőtestületnek elfogadásra ajánlani határozta. Azon a tanácsülésen azonban, amelyen ez a kérdés tárgyalatott, a polgármester hivatalos elfoglaltsága miatt nem vett részt s a határozatról csak később nyert értesülést, pedig nála ugyanarra a bolthelyiségre más ajánlkozó is jelentkezett. Ez ok miatt a polgármester a tanács határozata ellen felebbeszélt adott be.

A gyűlés folyamán Májerszky Béla főjegyző a tanács eljárásának jóhiszeműségét fejtegette, amivel szemben a polgármester hivatkozott arra, hogy a város vagyona csak nyilvános árverés útján értékesíthető s felmentette, hogy a tisztügyésnek tudomása volt a másik ajánlatról. Viszont Hudák Károly tisztügyész a saját eljárása jóhiszeműségének kelt védelmére előadván, hogy ő a

— Zoltán, nagy ember vagy!

Mikor Leona elolvasta a verset, diadalmas hangon kiállott fel.

— Ugy-e megunodtam, és, hogy szineskedett az az ember. Ugy ír mint Petrarca.

A hir szárnyára kapott egy nevet. Hamar megismerte mindenki. Kemessy Zoltán felkapott ünnepelt író lett rövid időn. Neves emberek emeltek kalapot előtte. Ő pedig írt folyton. Egyik remek mű a másik után került ki tolla alól, a kiadók versengtek munkáért. Messz honoráriumot erőszakoltak rá.

Kemessy íróvá lett, poétikus lelke, érző szive drága kővé változtatta a szavakat melyeket papírra vetett, hira, neve, dicsőség, nőtlön nőtt. Nemsokára az első között emlegették, istenítették, utánozták.

Az a szöke sáppadt asszonyka, az ő felesége, oda fenn magában, pazarul butorozott szobáiban pedig könnyező két szemét szelkendőjére soritva, hányszor elátkozta azt a szerencsétlen percet, a mikor ezt a nagy embert írásra biztatta.

A költsézet Istenasszonya kiméletlen vetély-társnő, a ki nem osztozik, neki egész szív kell és a ki egyszer hálójába került az fogva van.

Az író, a szívvel, lélekkel író ember, nyomorult eszközevé valik hivatásának, nála vagyon, feleség, gyermek alig számít. A munka miatt nem ér rá szeretni, megy előre, megy felfelé és maga köré pillantást se vet.

olvasni. Én tudom, hogy maga sem hiszi, de szeretné elhíttetni magával, fogadni mennek, hogy valamikor maga is írt.

Zoltán közel volt hozzá, hogy zavarba jöjjön; majd töredelmes hangon szóllalt meg.

— Nem tagadom, irtam valamikor, álnevek alatt . . . de nem érdem . . . haszontalan időpazarlás, most már magamhoz tértem, beláttam régen, hogy csupán ifjúkori ballépés volt az íráskodásom, nem is szeretek rá gondolni már.

— Zoltán, írjon valamit, nagyon szeretnék olvasni magától valamit, írjon kérem . . .

— Leona az Istenért, hogy gondolhat ilyet. Én írni — de hisz ez nevetéses.

— Írjon, nagyon kérem.

— Lehetetlen, nem tudok . . . nem akarok . . . mit is írhatnék én?

— Írjon akármit. Írjon hozzám, verset, mint a diákok ideáljaihoz.

Remek gondolat! Írók . . . legalább kinevetnek érte.

Egyik előkelő szépirodalmi lapban az ezt követő héten megjelent egy lírai vers — Leonához. Zoltán jó barátja volt a szerkesztőnek. Az csodálkozva fogadta a verset s mikor elolvasta lelkesülten kiállott fel.

— Barátom, remek! És én ezt nem tudtam, de szavamra mondom hittem felled, és te ezt ingyen adod?

— Ne komédiázz kérlek. Ne ugrass! Megrendelésre irtam, nem lehetett kitérnem az írás elől.

tanács határozatának meghozatalakor vagy nem volt jelen az ülésen, vagy ha jelen volt, a kérdés a figyelmét valamiképen kikerülte.

Az áldatlan szóvita meglehetősen heves jelenetekre szolgáltatott alkalmat, melyeknek folyamán elnöklő polgármester egy ízben a tisztügyeszt is rendre utasította egy közbeszólásáért, s a dolog vége az lett, hogy a közgyűlés a tanács eljárását jóváhagyta, a polgármester pedig a közgyűlés határozata ellen felelőbejelentést tett.

A nagy jelenetek után elfogadta a közgyűlés a tanácsnak egy írópég beszerzésére vonatkozó javaslátát, úgyszintén a jogüggyi szakosztály véleményét Nadasi Lajos és társai hímestermi szőlőbirtokosoknak a hímestermi szabályok megváltoztatását kérő kérvényének elutasítása tárgyában.

A tárgysorozat utolsó pontja Pozsonyi és társainak a kerekgyártó és kocsimunkák kiadása tárgyában beadott panasz-kérvényük volt, akik olt nehézményezték, hogy az ajánlat-versenytergálynál az ő beadott ajánlatuk egyszerűen figyelmen kívül hagyattak és ezért Báthly Barna tanácsos ellen sértő kifejezésekre is ragadtatták magukat beadványukban. A közgyűlés a panasz alaptalanságáról meggyőződést szerezvén, az árlejtés eredményét helybenhagyta, a sértő kifejezések miatt pedig megadta a felhatalmazást Báthly Barna tanácsosnak, hogy azok megtorlásáért a bírósághoz forduljon.

Targysorozaton kívül még két tárgyat vettek elő. Az egyik dr. Kovách Elek és társainak, a „lawn tenniszár társaság” tagjainak kérvénye volt a sóstói erdőben még egy pályater és egy ideiglenes épület részére szükséges hely átengedése iránt, amit a közgyűlés meg is adott, — a másik az ipartestület kérvénye, amelyben azt kéri, hogy a város az ipartestület ingatlanára a város javára bekebelezett kölcsönt megelőző rangsorozattal a debreczeni takarékpénztártól felvenni szándékolt 12.000 frtos kölcsön betáblázását engedélyezze s ezen kölcsönből 10.000 frt engedélyezze a jótállást amit már megígért, vállalja el. A közgyűlés felhívta az ipartestületet, hogy a kötelezvényt mutassa be.

A gyűlés este jóval 7 óra után ért véget.

A munkások érdekében.

Szabolcsvármegye alispánja értesülve arról, hogy a szociális mozgalmak miatt még mindig akadnak a munkások között, akik munkát vállalni nem akarnak, a következő körrendeletet intézte a községek előljáróihoz:

A járási hatóságok által hozzám felterjesztett jelentésekből értesültem, hogy a mezei munkásnép igen sok helyen, engedve a város szociálistáknak, saját jól felfogott érdeke ellenére mezei munkát szerződésileg elvállalni vonakodik, s így kiteszi magát annak, hogy a nyáron át munka és kereset nélkül maradván, a bekövetkező téli időszakot át családjával együtt szükségét és nyomort fog szenvedni.

A szerződéstől vonakodó mezei munkások között számosan vannak egyes községekben olyanok is, kik idegen községekben illetőségűek, vagyonatlanok, s akik ennek folytán a község terheihez nemcsak hogy semmivel nem járulnak, de munka és kereset hiányában majd nyomorba jutván, családjukkal együtt a község segélyére fognak szorulni.

Minthogy pedig az ilyen saját hibájukból munka és kereset nélkül maradó munkások és családjaik segélyezés és eltartása a községeknek nem csak súlyos, de illetéktelen terheket is róna, s minthogy az ilyen kereset nélküli munkások sanyaru helyzetők és elégedetlenségük miatt a szociálisták igaztók által még könnyebben befolyásolhatók levén, a közrendre és közbiztonságra is veszélyessé válhatnak, — a m. kir. belügyminiszter 2527. eln. szám alatt kiadott körrende-

lete értelmében utasítom az előjáróságot, miszerint a községet fenyegető ezen terhek és veszélyek idejekorán leendő elhárítása céljából mindazon idegen illetőségű munkásokat, kik maguknak szerződés által a nyárra foglalkozást és keresetet nem biztosítanak, illetve biztosítani nem akarnak, sem egyéb megélhetési módot kimutatni nem képesek, s így előre láthatólag közsegélyre fognak szorulni, s sürögösen írja össze és azok neveit a fennálló szabályok értelmében illetőségi községeikbe leendő utalás végett a járási főszolgabírákhoz jelentse be.

Felhívom végül az előjáróságot, miszerint a helyben illetékes munkásokat keresetük és fenntartásuk biztosítása érdekében nyári munkáknak szerződészerűleg való felvállalására ezáltal is figyelmeztesse.

A szeszgyári értekezlethez.

— Beküldetett. —

A szeszgyári értekezlet, ha ugyan annak lehet nevezni, 11 ember jelent meg és az értekezlet fele foglalkozásuknál fogva, mint esetleges versenyvállalatnak, ellensége az eszme kivitelének; nincs tehát értelme azon állításnak, hogy a tervezett vállalat nem megvalósítható; mivel egy olyan vállalat sorsa felett, mely Nyiregyháza városa és Szabolcs megye gazdasági életében nem remélt fellendülést van hivatva hozni, 11 ember nem dönthet. Ezen vállalatra nagy szükség van és a közérdek mellett, a magánérdeknek is el kell törpülni.

De vegyük csak sorba az értekezleten felszólalt urak érveit.

Gróf Uray Tibor egy szövetkezeti alapon felállítandó szeszgyár létesítésében a törvény kijátásait látta. Hogy ez nem így van, arról a törvényben és pénzügyminiszteriumban nyerhet felvilágosítást és mondhatjuk, hogy a pénzügyminiszteriumban egy ily szövetkezet létesítését a legnagyobb előzékenységgel támogatnak, a mint támogatják a Békés-Gyulán most alakuló hasonló szövetkezetet, melynek célja végtére is a mezőgazdaság előmozdítása.

Másodikként Haas Ignác szólott a dologhoz, nagy szakértelemmel, szép eszméket fejtegetett és üdvösnök mondta a tervezett vállalat szövetkezeti alapon való létesítését, a szeszfőző gyár kihagyásával. Ő azonban a mai pénzügyi viszonyok között alig hiszi, hogy a szükséges tőkét össze lehetne hozni a gazdáktól, habár ha ez nem gazdák pénzéből jön létre is, csak községszabási célokat szolgálna a vállalat.

Deutsch Géza szerint csak a gazdaságközönségnek van joga élni, a többinek nincs, (ezeket tehát egyszerűen ki kellene kergetni a megyéből) sirt is nagyon saját gazdasági viszonyain, mivel a múlt évben olesón adta el a zabot és melegen ajánlotta az értékesítési szövetkezet megalakítását; de hogy ez mi lenne, azt már nem mondta meg. Hát mit, hol, mi módon akar a szövetkezet értékesíteni? Talán a mezőgazdasági termékeket? Nohát erre a magyar gazdákban nincs szükségük, a mezőgazdasági termékeket, ha a konjunktura kedvező, el lehet adni értékesítési szövetkezet nélkül is, nem csak, de a gazdának be kell zárni ajtaját, hogy a vevő ne alkalmatlankodjék folyton; ha pedig a konjunktura rossz, akkor hiába mindenféle szövetkezet, a terményeket ez sem képes magas áron senkire sem ráerősokolni. De meg hogyan gondolja ezt Deutsch Géza ur megvalósítani? Honnan gondolja azon roppant tőkét előteremteni, mely ehez szükségeltetne?

Ha egyéb nem is, de jó képzeti vezetőik kellene, kiket jól kell fizetni, de még valami raktár felé és egy kis előlegre való is kell, mert hisz ezek nélkül meg sem kezdhető a működés, még ha közvetítési alapon akarná is folytatni az „üzletet.” Es miután ezek kellene az üzlet folytatásához, a tervezett „értékesítő szövetkezet” csakhamar elértéktelenítő szövetkezet lenne, mivel az

értékesített árukra nagy költség fogna esni és ennél fogva az értékesítő kevesebbet kapna árujáért, mintha maga — költség nélkül adná el.

Legjobban mondta különben néh. Pappszász Lajos hevesi birtokos mikor az ilyesmi be akarták bele vonni, „nem kell nekem semmiféle szövetkezet ahhoz, hogy termésem eladhassam, e célból én az újságban sem nézem a buza árát, hanem ha ugat a kutya, akkor jön a zsidó és biztosan feljebb ment a buza ára.”

A katonai szállításokat is felemeltette Deutsch Géza úr, hogy szerinte itt művelne csodákat az „ért. szöv.,” pedig itt is családik, mivel a katonai kincstár senkinek sem ad előnyt és nem fizeti Esterházy herceg zabját drágábban, mint a Kohn Morét. És mivel pedig Kohn Mor kis költséggel dolgozik, az ért. szövetkezet pedig nagygyal fogna dolgozni, biztosan Kohn Moré lenne a liferáció. — Ha csak Deutsch Géza úr szegény gazdáltságain egy nem segítene, hogy a létező szövetkezet ügyét gratis ellátna és annak tagjait a szükséges előleggel segélyezné.

A szabolcs megyei gazdasági egyesület titkára megmutatta, hogy lehet roppant sok szóval semmit mondani. Ez a jó ur egy német hitelszövetkezet tervezetét magolta be, elég rosszul, és ha az elnöklő főispán le nem inté, talán még most is beszélne. Beszédéből különben a jelen voltak mit sem érthettek és valószínűleg ő maga sem. Hogy ez a jó úr elvezetésére bízott gazd. egyet ügyvezetésében mennyi életrevalóság van, ezt megmondta az értekezleten Deutsch Géza úr.

Somogyi Gyula úr szerint nem kell sem szeszgyár, sem hízalada, mivel eddig sem volt, tehát ezután se legyen. Pedig színház sem volt mindig.

Az értekezleten különben azt határozták, hogy majd máskor fognak határozni, de mi az hisszük, hogy a terv kezdeményezője, aki különben, mint értesülünk ez ügyben már legközelebb nagybörzsabási értekezletet fog tartani, nem hagyja magát elriasztani és tervét más oldalon fogja keresztül vinni; mit adjon az Isten, mert e városnak és megyének nem csak egy pár jomódu gazdaságosa van, hanem sok más foglalkozása is, kik a város haladását és saját vagyonsodásukat tartják szem előtt, mivel egy ilyen nagyobb vállalat, nyomán az ipar és kereskedelem virágnak fog indulni. r.

Hirek.

— Lapunk felelős szerkesztője, mint tartalékos hadnagy, négy heti fegyvergyakorlatra vonulván be, távolléte alatt a lap szellemi részéért társzerkesztők a felelős.

— A választók névjegyzéke. Az országgyűlési képviselő-választók 1899-re érvényes névsorát most állítja össze Nyiregyháza központi választmány küldöttébe. A küldötté a város háza nagyeremében hétfőn délelőtt kezdte meg munkálkodását s azt a hét végére fejezi be. — Az eddigi eredményből ítélve, a jövő évi választók száma a folyó évinél jóval több lesz s valószínűleg meghaladja a 1700-at.

— Alapító letétele. A Nyiregyháza emelendő törvényhatósági kórház alapítóját e hó 14-én délelőtt tették le ünnepélyesen, a vármegyei alispán elnöke alatt működő kórházépítő-bizottság és az építő vállalkozó Vojtovics és Barzó czég tagjai jelenlétében. Az ünnepélyes aktus a kórháztelek átadásával vette kezdetét, amit Mikecz János alispán alkalmi beszéd kíséretében teljesített. — Az építő vállalat egyik tagja felkérte ezután az alispánt, hogy az emelendő kórház alapítójának letételét teljesítse, mire Mikecz János alispán ünnepélyes szavak kíséretében, a már elhelyezett kőre tett ütéssel az alapító letétel

szokásos formalitását teljesítette. Utána **Bencs László** polgármester, dr. **Jósa András** vármegyei főorvos és dr. **Kállay Rudolf** nagyköllyi közkórházi főorvos, szintén rövid beszéd kíséretében és kalapacsütéssel jelezték az alapkövetelést akasztva, melyet azután kedélyes villásreggelivel fejeztek be.

— **A villamos vasutáról.** Emlegettük már előző számunkban, hogy a „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára” című budapesti cég, amely Nyiregyháza a villamos vasutat felépíteni akarja, a várossal kötendő egynevezett területhasználati szerződés tervezetét már elkészítette s a városhoz rövidesen beadja. A szerződés-tervezetet a cég képviselőjében dr. **Kovács Elek** kir. közjegyző még a mult csütörtökön átadta Bencs László polgármesternek, aki pénteken délutánra összehívta a szerződés feltételeinek tárgyalására kiküldött bizottságot. A bizottság azonban a bemutatott tervezetből arról győződött meg, hogy a vasut „helyierdeki”-nek van föltüntetve a szerződésben s így az engedélyidő lejártával nem a város, hanem az állam tulajdonába menne át. Ez ok miatt, minthogy a képviselő határozatilag kimondotta, hogy ragaszkodik ahhoz, hogy a vasut „közuti” legyen s így az engedélyidő lejártával a várostra szálljon át, a tervezetet mint a képviselői határozatnak meg nem felelőt, átoldozás végett visszaadta az engedélyes cégnek. — Megemlítjük, hogy a cég a várostól a szerződés-tervezetben az építkezéshez készpénzből hozzájárulást nem kívánt, csupán az igénybe veendő területeknek díjtalan átengedését és 25 évi községi potátdó alóli és vámentességet kér.

— **Lawn tennis.** A lawn tennis sport híveinek száma annyira megsaporodott már Nyiregyháza, hogy a sóstói erdőben eddig rendelkezésre állott egy pálya elégtelennek bizonyult. Elhatározták tehát, hogy mellette még egy pályát létesítsenek s ezen kívül a játékszerek elhelyezésére egy ideiglenes helyiséget is építenek. Az erdő azonban a városé lévén, a társaság tagjai több mint ötven aláírással ellátott kérvényt adtak be a városhoz a szükséges terület használatának engedélyezése iránt, a földesuri jog elismerése gyanánt évenként egy tíz koronás arany fizetésre kötelezve magukat. A tanács pártolólaj terjesztette a társaság kérvényét a képviselőtestület elé s a képviselőtestület a kedden délután tartott gyűlésben a kérelemnek egyhangulag helyet adott, a tanács előterjesztéséhez képest azon kikötéssel azonban, hogy a társaság köteles meg és év folyamán rendszeres egyesületi alakulni és hogy a városnak jogában álland az átengedett területeket, amikor arra szüksége lesz az egyesülettől visszavenni.

— **A „Nyiregyházi Villamosági Részvénytársaság”** első rendes közgyűlést június 7-én reggel 8 órakor tartja meg Nyiregyháza a városháza tanácstermében. — A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az igazgatóság évi jelentésének és a mérlegnek előterjesztése. 2. A felügyelő-bizottság évi jelentése. 3. Az igazgatóságnak adandó felmentvény felett határozathozatal. 4. A felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény felett határozathozatal. 5. Az igazgatóság tagjait megillető jelenléti jegyek értékének megállapítása. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. A felügyelő-bizottság tagjainak járó tiszteletdíj megállapítása. 8. Az alapszabályok VI-ik fejezete 41-ik cikkének módosítása.

— **Majális.** A helybeli ág. hitv. evang. főgimnázium ifjusága 1898. évi június hó 1-én a Sóstón majális rendez. A rendező-bizottság a következő tagokból áll: Porubszky Pál, dr. Vietórisz József biz. társelnökök. Eötvös Pál, Gyurcsány Dező, Vietórisz István b. alelnökök. Gröss Ferenc b. pénztáros. Baghy János b. ellenőr. Ifj. Jóba Elek b. jegyző. Bauman Jenő, Buday Géza, Csiki József, Flegmann Emil, Friedman Gyula, Harsányi Barna, Részler Ervin, Hegedűs Zoltán, Ikldy Ferenc, Juricskay Barna, Szokolay Gyula,

Léderer Ervin, Mandl Jenő, Paczauer Kornél, biz. tagok. — A rendezőség kéri azokat akik meghívott esetleg nem kaptak volna, s arra igényt tartanak, hogy ez iránti megköresé- seikkel a rendező bizottsághoz fordulni sziveskedjenek.

— **Vívóverseny.** Vasárnap délután a Pacsirta vendéglő nagytermében szigeti Benedek Gyula, az olasz vívási modor neves mestere, megtartotta igen kis közönség előtt napok óta hirdetett vívóversenyét. Benedek Gyula és a vele érkezett urak szigeti Benedek Sándor, Kis-Keresztesi Béla, Rácz Pál mindnyájan az olasz rendszer hívei. Mi azok az urak, kik városunkból velük szemben kiálltak, magyarosan, csuklóból vágya verekedtek. — A verseny alatt bebizonyult, hogy a magyar vívomodor, bár képviselői nem voltak a versenyhez kellően trainirozva, az olasz vívámóddal szemben teljesen megállja helyét, sőt azt még túl is szárnyalja, mint az a Rónay Jenő és Rácz Pál mérkőzéséből kitűnt, a mikor Rónay igen könnyen győzött. — A verseny lefolyása a következő volt: Először az amatőrök küzdelme volt meg; a párok sorshuzás szerint álltak egymással szembe s az osztályozásnál győztesen kikerült vívók tovább verekedtek egymással az elsőségért. Kis-Keresztesi Béla és Gally Lajos álltak ki először, győzött Kis-Keresztesi, másodsor Rónay Jenő és Szabó Lajos, győzött Szabó, azután Rácz Pál és Rónay Jenő, győzött Rónay. Az osztályozás befejeztével a három győztes mérkőzött meg, minek eredménye a Kis-Keresztesi győzelme lett. Ezután a már öszülő, de még mindig bámulatos erejű és rugékonyságú mester, szigeti Benedek Gyula állott fel szimpátiuk megjelenésű atléta természetű fiával Sándorral és kilencz remek öszzezapás után legyőzte fiát hat volttal három ellenében. Szigeti Benedek Gyula megmutatta városunk közönségének, hogy kitűnő mester és kiállításba helyezte a vívas sport kedvelőinek nagy öröme, hogy koronként átérándul Nyiregyháza a tanulni szándékozók kiképzésére.

— **Borkiállítás Nagy-Kállóban.** A nagyköllyi és vidéki bortermelő június 11-én a nagyköllyi szőlőskertben saját termésű boraikkal, borkóstolással egybekötött kiállítást rendeznek. A kiállításban való részvétel f. é. június 1-ig az elnökségnél bejelentendő. — A kiállításra szánt borok fűlítéses *salyvai* savanyuvízes *lepecsételt* üvegekben a kiállítás napjáig legfeljebb d. u 2 óráig beküldendők, illetőleg magukkal hozandók. A fajt[pe]csenye és a vegyes (vinkó) borok külön-külön jelzendők. Részvételi díj: 2 frt. A kiállítás d. u. 3 órakor kezdődik; ételek és italokról gondoskodva van.

— **Adófizetők figyelmébe.** Tudomására hozom az érdeklő adózó közönségnek, hogy az új adózkora 1898. évre kirovándó III-adsz. ker. adóról szóló javaslatok, folyó hó 12-ikétől lesznek a városi adóhivatalban 8 napi közzemlére kitéve, hol azokat az érdekeltek megtekinthetik s az azok ellen irányuló netaláni észrevételeiket a tárgyalás napjáig írásban beadhatják. — A tárgyalás ideje folyó hó 20-, 21- és 23-ik napjaira van kitűzve, mely napokra az érdekeltek a városi adóhivatal által személyenként lesznek annak idején meghívva. Nyiregyháza, 1898. május hó 11. **Bencs László** polgármester.

— **Akik Kossuth Ferenczet várták.** Vasárnap délután nagyszámú vidéki ember gyűlt össze Nyiregyháza. A városház-téren csoportokba verődve várták Kossuth Ferenczet és a — „népszabadságot”. Ennek a gyülekezésnek minden valószínűség szerint egy félredítés adja meg a magyarázatát. Mikor Kossuth Ferencz legutóbb Nyiregyháza jött, az akkor tartott népgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy az önálló vámtérület érdekében feliratot intéz a képviselőkhöz. A felíratra aláírásokat gyűjtöttek, felszólítván a vidékieket is, hogy május 15-ig a felírat aláírása végett Nádasi Lajos pártelnöknek jelentkezzenek. Ezt a felhívást értették és

magyarázták felre annyira, hogy utóljára Nádasi Lajost szocialista vezérnek tette meg a mende-monda, május 15-én pedig tömegesen gyűltek össze Nyiregyháza, várva Kossuth Ferenczet, a népszabadságot, sőt — s ez a legjellemzőbb a nép fantáziájára, — Rudolf trónörökös is. A nagy csődületet alig tudta a rendőrség tévedéséről felvilágosítani.

— **A második évnegyed.** Hirdetmény. Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 55. §-a értelmében felhivatnak mindazon adófizetők, akik a f. 1898-ik év második negyedére esedékesé vált adótartozásaikat a mai napig sem fizették be, hogy annak az egész évnegyedre járó 5%-os kamataival együtt leendő befizetését ezen hirdetmény keltétől számított 8 nap alatt teljesíteni annyival is inkább el ne mulasszák, mert ellenkező esetben ellenük a hátralékok behajtása iránt végrehajtás fog vezetetni. Nyiregyháza, 1898. május 17. **Bencs László**, polgármester.

— **Ismét sertésvész.** Alig nyílt meg Nyiregyháza a sertésvásár, amely a sertésvész miatt hosszú időn át zárva volt, kiszámíthatatlan kárára a város és a vidék közönségének, már ismét zár alá került. Nyiregyháza nagy kiterjedésű határanak a legészaknyugotibb sarkában, a Görögskáláson fordult elő egy sertésvész eset, ami elegendő volt arra, hogy a belügyminiszter a mult pénteken délután érkezett táviratával a sertésvásárok megtartását ismét betiltassa. A váratlan betiltás különösen azért okozott nagy zavart, mert a szombati hetivásárra már pénteken délután számtalan sertést behajtottak Nyiregyháza. Mint értesülünk, többen sörögös kérvényt adtak be a zárlat megszüntetése iránt a miniszteriumhoz, azt kérve, hogy most és hasonló szorványos esetekben is ne az egész határ és város, hanem csak a fertőzött része vételessé zár alá.

— **Fogyasztási szövetkezetek alakítása** ügyében a „Magyar gazdaszövetség” felhívást intéz a gazdaközönséghez. Újja kell teremteni a társadalmat, — ugymond a felhívás — hogy a nép bizodalma és szerellete a vezetősztályok felé visszaforduljon s megbeszélj: ismét azt a rögöt is, amely neki kenyerét ad. A nyereség-szomj és önzés helyébe a szolidaritás érzetét kell lekebe oltani; ki kell tanítani rá hogy mily hatalmas erő rejlik a szövetkezésben, fel kell világosítani, hogy ez egyik főeszköze annak, hogy a mai sötétségből és nyonoruságból kiemelkedhessék s egy jobb jövő alapját megvehessék. Kezdjük mindjárt azzal, hogy alapsunk fogyasztási szövetkezeteket. Ezek valószínűleg a legkevesebb adozattal s e mellett még a legnagyobb vonzó erő is gyakorolják a népre, mert áldásos hatásuk azonnal nyilvánvalóvá lesz. És nem is olyan nehéz a fogyasztási szövetkezetek létrehozása. Hiszen **Károlyi Sándor** gróf által nemrég alapított **Hangya** a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezeté (Budapest, Zöldfa-utca 10.) magára vállalja a dolog terhesebb részét. Készséggel ad felvilágosítást; örömmel szolgál utmutatással mozaalom szerzéséhez; kiküldi egyik képviselőjét az alakításhoz; *ellátja az újonnan alapított szövetkezetet a legújabb és a legolcsóbb cikkeikkel, végül felügyel vezetésére s ellenőrző számadásait.* A hitelszövetkezetek elterjedtsége a mellett szól, hogy a nép elfogatta azt a fontos missziót, melyet azok teljesítenek. Pedig ezen szövetkezetek érdekköre aránylag korlátolt, mert elvégre is nem mindenki van ráutalva a hitelre. Ellenben minden ember fogyasztó s a jómódonak éppen úgy érdekében áll hogy olesó és jómínőségű portékához jusson, mint a szegénynek. Nem kell hát attól tartanunk, hogy a fogyasztási szövetkezetekkel kudarcot vallunk. Részünkről reméljük, hogy e lelkes felhívásnak mindinkább foganatja lesz, mert a „Hangya” szövetkezet a dolog országnézet elvállalja, így a vidéki intelligenciára csak az akció megindításának feladata vár s így csekély közbenjárással nagy szolgáltatást tehet a kiserberök érdekeinek.

— A gabonaüzora ellen. A földmivélésügyi miniszter a vidéki gabonaügynökök és üzerek visszaéléseinek meggátlása érdekében az összes gazdasági egyesületekhez és gazdakörökhöz a következő leiratot bocsátotta ki: „Némely vidéken oly ügynökök és helybeli üzerekdők működnek, kik a kisebb gazdákat otthonukban keresik fel s azok tájékoztatlan-ságát felhasználva, a termést gyakran olcsó áron előre megveszik s az előleg és szállítandó termény értéke erejéig váltót vesznek, vagy a kisgazdával általa nem értelt okiratot állítatnak ki. Ezek az üzelmek igen sok keserűség okai, sőt nem ritka esetben egyes kisgazdák tönkretűnését is eredményezik. Ezen visszaélések meggátlása czéljából kívánatosnak tartom, hogy az egyesület a rendelkezésre álló eszközökkel az érdekkörébe tartozó gazdaközönség figyelmét e visszaélésekre hívja fel, világosítsa fel azt az ügyleteknél használt szokások és ismert fogásokról s figyelmeztesse az érdekelteket arra, hogy ha a vételügylet az uszorakölcsön elpálszolására használtatik fel az uszoravetés miatt a kir. bíróságnál fejelentést tegyenek. Egyben figyelmébe ajánlom az egyesületnek, hogy az 1883. évi XXV. törvényczikk 10. §-a szerint a közigazgatási bizottság felteherzésére az igazságügyminiszter ur elrendelheti, hogy az uszoravetés miatt az eljárás hivatalból indíttassék meg. Ha tehát valamely vidéken az uszoravetés gyakori elkövetésének jelenségei mutatkoznak, helyesen fog az egyesület eljárni, ha a közigazgatási bizottságnál kezdeményező lépést tesz az igazságügyminiszter ur intézkedéseinek kikérése iránt. * Elismeréssel vagyunk a földmivélésügyi miniszter intenciój iránt, de nem hiszünk, hogy jelen rendelt változtatson valamit a viszonyokon. Hiszen a törvény eddig is üldözte az uszorát — papírosan, az intelligens elemek eddig is ismerték a rejtett uszoraüzelmek nagy részét, de az kivétel volt, hogy valahol az igazságszolgáltatás megtörtölt intézkedést provokálták. Sajnos, nem hiszünk, hogy az intelligens gazdalem valamikor arra a temperamentúrával s nembánomságával össze nem férő feladatra vállalkozzék, hogy az igazságszolgáltatásnak a rejtett uszoraügyletek üldözésében támogatására legyen. S ennek az az igen természetes oka is meg van, hogy manapság mindenki kerüli, hogy az igazságszolgáltatás, vagy a közigazgatás organumaival valami dolga legyen. Szóba jönnek itt még bizonyos befolyások is, melyek ellenében senki sem áll ki szívesen a porondra, s szóba jöhet itt még az uszoraüzermény gyakorlati végrehajtása irányában megintott bizalom. Könyvű azt tudni valakiről hogy uszorás, de ezt rábizonyítani a mai törvény definíciója szerint igen nehéz. A földmivélésügyi miniszter a gazdaközönséget egy bűnös mulasztásra: egy elhanyagolt kötelezőre figyelmeztette, s igen sokat segítene vele, ha kisembereknek természetűl kijelölt védői e figyelmeztetés nyomán haladnának. Bizonyos azonban, hogy míg ki nem elégitelt hiteligeny lesz, addig uszora is lesz; e kérdés kapcsán tehát a hitelszövetkezeti mozgalom érdemli meg első helyen gazdátársaink legmelegebb figyelmét.

— Pályaudvarok a föld alatt. Érdekes terv foglalkoztatja most a fővárosi intéző köreit: a két személypályaudvarnak a főválséjébe való centralizálása. A keleti és a nyugati pályaudvar régóta akadályozzák a főváros terjeszkedését. A két pályaudvar összekötés vasúti vágány, mint valami ledöntöhetetlen acélkordon állja útján minden építkezésnek, mert ami azon kívül épül, mintha nem is tartoznék a fővároshoz. A kormány is, a főváros is régóta tervezik a két pályaudvar alkalmasabb ponton való elhelyezését, centralizálását. Volt már szó arról is, hogy a keleti pályaudvart megszüntetik és az egész személyforgalmat a nyugatiba terelik, de e kérdés még máig sincs megoldva. S ha az utóbb említett módot fogadják el, az Újpest irányában való fejlődés akadályait továbbra is fenntartanák. A most felmerült

új terv szerint mind a két pályaudvart bezúnhethetnek s az óriási, együttvéve majd ötven milliót reprezentáló két telket parcellálva értékesíthetnek. Egyszerre új városrészt keletkeznek mind a két ponton s a telek értéke fódözne az egész újjaalakítását. Az összes személyforgalomnak a külső lebonyolítására két pályaudvar szolgálna: az egyik az északi, a rákosi rendező-pályaudvar helyén, a másik a déli, a kőbányai sertes szállások mögött állana. Itt a beérkező vonatok továbbszállítását villamos erő venné át, a mely az Üllői-uton, a Múzeum-köruton, a Károly- és Váci-köruton, továbbá a Váci-uton a föld alatt épített sínparókron haladna végig. A másik pályaudvaron ismét gőzerő venné át a vonatot s azok, akik csak átutazóban vannak, föl volnának mentve az átszállás bajlódásai alól. A vonat a főváros alatt három helyen állana meg s ez a legérdekesebb része az egész tervezésnek: az üllői-uti kaszárnya előtt, vagy a Kálmán-téren, a Doák-téren és a mostani nyugati pályaudvarnál. Egy-egy földalatti vagy vasúti állomás volna ez mind a három. A pályaudvarok fölött egy-egy óriási állami vagy városi vendégházadó állna az utasok rendelkezésére, sokkal olcsóbb, mint a magán-szállodák és praktikusabbak is, mert a flakker vagy komfortábi helyett csak egy liftre kellene az utasnak ülnie és néhány pillanat alatt ott volna a szobája előtt. Mindegyik pályaudvar rendeljegy-pénztárral rendelkeznek s akármelyiknél főlzállhatna az ember a brassói, bécsi bármely vonatra. Az érkezéshez is direkt jegyeket adnak; valaki fellszáll Nyiregyháza Budapest-Kálmán-ter-szóló jeggyel s átszállás nélkül utazhatik a pályaudvar fölött megváltott lakásig. A két sín-pár, amelyből a földalatti vasút állana, teljesen elegendő a mostani személyforgalom lebonyolítására, sőt az érkező és induló vonatok száma, amely most összesen 83—83, még emelkedhetnek is. A vasút közüli forgalmat természetesen nem közvetítene s kizárólag a távolsági és a vicinális forgalom rendelkezésére állna. A főváros örömmel fogadná, ha a pályaudvar-kérdés így oldódhatnék meg. De az egész dolog a kormányt illeti s *Zielneczky Szilárd* műegyetemi tanár, a vasút-építéstan előadója, aki az eszmét megpendítette, csak a napokban terjesztette föl tervét a miniszter elé egy emlékirat alakjában.

Apróságok a hétről.

Mit haraptok mit!

Belli András városi képviselti tag úrtól kaptunk ismét egy terjedelmes nyilatkozatot azzal a kérréssel, hogy azt „díjmentesen becses lapunkba kitenni sziveskedjünk.”

Minden kommentár nélkül ebben a rovatban adunk helyet a nyilatkozatnak, amely ekként hangzik:

Tekintetes Szerkesztő úr!

Legyen szíves ezen pár soraimat becses lapjába kitenni a Nyiregyháza —ik számában aprilis hó 5dikén megtartott képviseltiben igen jól viseltem magamat csak is a tárgysorozat 5-ik pontyához kérdést intéztem az egy 1/4. millió kölcsön összegnek hová fordítás iránt, a vasutához vezetett ut kölcséjen felül mely kölcsönök fizetettnek, mire Majerszki főjegyző úr megfelelt, úgy hiszem jogom volt felszólalni azon összegfelvitelére én is igennel válaszolni tessenék a szavazók névjegyzékét megtekinteni a nevemet ott fogja találni, hogy kinem vonultam a szavazás elől, a leszavazás után visza jövet a terembe sugárzó mosolyal tekintett reám Dktr: Trayler orvos főnök lehet, hogy ő mondabte, de bárki is mondta volna az a valóságnak meg nem felel, de csak azért is hogy foglalkozon velem, úgy hiszem, hogy szerkesztő úr nem szegődötbe olyasmi tények előadására mint a Szabolcsihirlap (frőja) szerkesztője. — néhány Czupra Bandi a volt druzsám azt mondta írtaírkálnék szegények másképp meg-

sem élhetnének a czik író is úgy tesz, hogy a kanál helyet írót lée helyet a szájába bemártás és úgy fundalják a fejetokjából a pontozást, tévesen a melyet nem képes hűen össze állítani, mint a 62-ik sz: azt mondja hogy van egy néhány minden lében kanál bizottsági tag a ki mindenes bele szól a lehető értelmelenséggel a kikhez Nádasiék is csatlakoztak, mink ugyan nem kérünk a szerkesztő uramtól, sem tanácsot, sem értelmet, ha még, háromszor oly magas tetejő czilinder kalapot teszenfel a fejére és ha az végig tele volna tudományal is, végre majd kitűnik az értelem hiány! a költő szerint meddigültsz még földi kinhomálya, meddig ülsz még hervad arczimon!!! úgy lázlik, hogy belehervad, hozsantó czilinderivel együtt.

Jól tudja azt a szerkesztő úr, hogy mi jogunkálfozva a közgyűlésekben az igaz ügy mellett hozzá szólhatunk ha botra támaszkodva is, Kosuth Lajos azt mondta, hogy a féreg is nyüzürög ha tiportatik, Petőfy a láng költő szinte mint haraptok! mit. s.a.t. ti . . . k . . . k.

Igaz, hogy ami előéing szép apáink nem mostan, hanem 1754-ben idejötték mely része a Tokaji hídon állt, és lám most az utóbiak tisztelet a kivételnek bár évenként ezrivel jönnének Nyiregyháza, de őnt azt sem tudjuk honnet hozta ide a forgozólt levegőt rontani az utóbiak csak csendesen minden hű hó nélkül viseljk nagokat, ne grassálva, másokat kisibentini ócsárolni, ajánlom kisé csilapítani a jó étvágyu fiatal agárkakat a még a fekete leves megfü; mert megtörténhet az amit néhai tántorinthatlan hazafi Mezőssy László mondta, hogy volt egy flozóf poeta a ki semmiképpen a verseseket kadenciába ösze hozni nem tudta végre azt az egyet eltalálta, hogy a ki mihez nem ért ahoz fogni nagy kar mert a neve nepek előtt leszen sz . . . — ez legyen tréfa. Szabolcsi hirlapszerkesztője ez év Márczius 18-diki képviseltében hármunkat u. t. engemet, Zomborszky Jánost, és Mészáros Jánost lapjába felemlít t. i. Zomborszkit kishamisnak mondja, pedig az aki 24. év óta a város földosztással meg van bíva és 16—20 ezer forintot hűen beszámolva által adja a város pénztárába az nem lehet hamis, úgy szinte Mészáros a volt levél hordó aki százezeket hűségessen az illetőknek kézbesítette én szinte hat éven átt mint kezelő örmester havonkint 1400 forinttal beszámoltam úgy lázlik, hogy a czik író uram homályban buzdácsol és nagy tévedésben van, a mikor minket értelmelenek-ek dekrálal kétes! valjon ón ha a képviseltében szöllásra fell állna, nem szalna e? az értelem s bátorsága a lábászárba megbiznáik e? őnt a városképviseletéssel améhez csak anyit tudná! hogy igen, mint az ország házbán — a szabadelvűek — és csak a függetlenségiek beszélnek, politikus nem vagyok de a jót a rosztól meg tudom választani, anyi eszméim vannak és mentől jobban íjeszget valaki annál inkább nem félek. Röhonczy G. aki végre kimondta, hogy a 3. millióból ő is kapot 5. ezret, a megvesztegetésre, mink ezért önnék egy jottát sem adunk, mint függetlenek, nem úgy mint őn! hogy egy néhányank — rendeletere utasítások szerint fimugál, — végre,

Igen jól tudja az elnököl polgármester úr minden indítvány nélkül, s tudja törvény-szabta szerint kötelezőgét és csak ő töle fogadjuk el! ha okot adunk reá a rendre utasítás, s más elnököt nem ösmérjük, a megleczkéztetést tanácsot elnem fogadjuk s azt egyszerűen visza utasítjuk, mert körülbelöl régen — onnét visza jöttünk a hová igyekeznek a vinkel schreiberek, mink mindehig ezután is az adozó polgárság érdeket könybességét hangoztatva — hirdetni azt kimondani fogjuk, kérem a tkts. szerkesztő urat díjmentessen becses lapjába kitenni sziveskedjen, elkéstem ugyan, de a mi halad nem marad.

Kiváló tisztelettel kéri

Belli András.

CSARNOK.

Emlékezés.

A helybeli főgimnázium milleniumi emlékünnepe-lyén tartotta: Dr. Vietórisz József főgimn. tanár.

(Vége)

Egy van, a mi nélkül nem tudott élni soha, egy amiről lemondani nem fog soha, hatalmában büszkesége, szenvedésében vigasztalója, életben és halálban legfelteke-nyebben őrzött, legdrágább kincse: az alkotmányos magyar szabadság!

Szabadságérzet ébreszte te s tartotta fenn benne azt a vitéséget, mely nem ismer akadályt, nem veszedelmet semmiféle körülmények között, soha; szabadságérzetet ösztönözte mindazon lelkierők felismerésére és kifejtésére, melyekkel a már egyszer megszerzett szabadság fentartható és megőrizhető; s a szabadság reménye tartotta benne a lelket mindig, a mikor elméltették az ajkát s kicsavarták kezéből a kardot, hogy láncot kovacsoljanak belőle.

S mégis szinte a csodálható határos jelen-ség, hogy szabadságaért való ezen imádat-szerű rajongásától nemzet, mint ilyen, sohase tudja teljesen elválasztani azt a hagyományos hűséget, melylyel koronás királya irányában viselkedik. Szent István koronája szentté és sérthetetlené avatja előtte annak minden-kori viselőjét is, kit jó és balsorsban egyaránt megingathatatlan hűséggel támogat és dicsőít. Teszi pedig ezt abban a meggyőző-désben, hogy az uralkodónak, mint a törvények őreinek s az alkotmány legfőbb védő-jének sohasem állhat érdekeben az, hogy ellentétbe jusson az egész nemzet érdekeivel.

S való is, hogy míg ez az összhang nemzet és uralkodó közt meg volt, a nemzet hatalmat, az uralkodó dicsőséget élvezett; mihielyt azonban nemzet és uralkodó nem egy uton keresték boldogulásukat, a bekövetkezett viszálokodásnak mindig inkább a nemzet, mint a király adta meg az árat. Szinte általánosan ismeretes mondás, hogy „még az Isten sem segít a fölket király ellen“, mert hiszen „a legelső magyar ember a király!“ . . .

Ime a szabadság szolgálatában álló vitéség, bölcsesség, kitartás és hűség ama kiváló nemzeti jellemvonások, melyeknek a magyar nemzet hazája megszerzését, s szent hazának ezer év viharai közt is épségben való megmaradását és boldogságát kö-zönheti.

Ily nagy erények mellett nem törpül-nek-e el a tíz évszázad történetében nem is csodálható hibák, melyek már csak azért sem ítelhetők el, mert éppen nemzeti erényeink tulhajtásából származtak? Hiszen ha a hősiesség vakmerőségé fajult, a bölcsesség elszámította magát, a szenvedés türelmetlenné tett s az alkotmány védelme szabadságharczban tört ki: sok-sok szenvedésével bizony „megbűnhődte már e nép“ nemcsak a „multat, de a jövődöt is!“

Am a magyar történelem könyvének megsárgult leveleiről mintha vakító fény áradna szemünkre, melytől életet nyer a halott, megelevenül a temető, feltámad a mult, s figyelmet, hogy oda tekintünk, követeli, hogy meghallgassuk, s bátorít, hogy továbbá is mindig és mindig csak előre!

Halljátok-e, ifjak, megértitek-e, reménye a jövőnek, mire buzdít benneteket az ezere-yes magyar hazának hangos szóval kiáltó fényes története? Van-e bátorságotok belé tekinteni? van-e akaratotok intéseit meghallgatni s buzditásait követni?

Arra int először és mindenek felett, hogy szeressétek a hazát!

Szeressétek pedig úgy, hogy ebben ósietekben méltók legyetek, méltók a férfias bátorságban, méltók a józan okosságban, méltók a türelmes kitartásban s méltók az odaadó hűségben.

Boldogok vagyunk mi, hogy éppen mi-nékünk adatott megérnünk e világra szóló emlékezetes ünnepet; de ne gondoljátok, hogy ez ünneppel hazánk hatalmának és dicsőségnek legmagasabb pontját érte el. A mi elni akar, annak fejlődnie kell, a fejlődéshez pedig erő és munka szükséges.

Szeressétek meg hát minél tökéleteseb-ben ezt az erőt, a kéznek és észnek hatal-mas erejét, s ne riadjatok vissza a munkától, a haza fővirágzóztatásának nemesítő munká-jától. Így lesztek igazán boldogok ti, s így lesz áltaiatok boldog a haza!

De ha szeretitek a hazát annak szabadsá-gát mindennapi imádságotokba foglaljátok.

Minden reményeket porba hullhat, minden javaslatok elpusztulhat, s mégis eléggé gazdagok vagytok, ha a szabadság erze-te, a szabadságszeretete s az érte elni-halmi kész elhatározás kiolthatatlanul ég szivetekben.

A pinczébe ássát növénynek, a kalitkába zárt madárnak, a lánczon sinlődő rabnak élete nem szármalmasabb és nem keserve-sőbb, mint azon nemzeté, melyet szabadságától fosztottak meg.

Az erők természetes kifejlése, egyének és nemzetnek biztos haladása és emelkedése csak szabad államban lehetséges.

A szabadság együtt jár a műveltséggel. Műveitek akartok lenni? szabadok legyetek.

A haza „bölcső és sír, mely ápol s el-takar“, — a szabadság nap, mely világít és melegít, levegő, mely eltet, minden szépnék és jónak forrása, maga az igazi élet!

Értitek-e már, hogy tudhattak őseink halált megvető elzántsággal küzdeni, mikor a szabadság kivívásáról vagy oltalmazásáról kellett a nemzetnek gondoskodnia.

S ha érzitek, a mint hogy kell is érez-netek, nem buzdul-e halára szívetek diadal-mas elődeink iránt, kik ezt a szent hazát megszerették s számunkra sértetlenül meg-tartották?

Fiai vagytok egy szabad hazának, mely-nek szent hagyományai lépten-nyomon körül röpkedik ifju lelketeket; magatok körül talál-tok egy alkotmányos államban élő művelt nemzetet, mely anyagi, szellemi s különösen erkölcsi erejével sziklazigetként keményen veri vissza az őt mindenfelől elnyelni akaró ellenséges áradat hullámaint s a béke ölen annak minden áldásait élvező hazában tudomá-ny és művészet, kereskedelem és ipar soha sem remélt virágzással halad a tökéletesé-sés felé.

Lehet-e annyi hála és kegyelet a vilá-gon, hogy ezt a fényes örökséget derék őseinknek elegendőképen megköszönhesétek!

Igen, van annyi hála és van annyi ke-gyelet a szívbén, csak hevesebben dobbanjon fel arra a gondolatra, hogy őseink emléket tisztelni kötelesség s „tetteink által önma-gunkat ösökké tenni“ dicsőség, csak egyszer éreztétek ott bent azt az édes melegséget, azt a biztató szót, hogy ti se legyetek utolsó ott, a hol mindenki első szeretne lenni, mikor a közös munkából kell a maga-tok részét kivennetek.

E szent elhatározással lesztek méltók a magyar ifjak szépséges szép nevére, így áld meg benneteket mind a két kezével a ma-gyarok Istene, járultok méltóan ahhoz az oltárhoz, melyen egy nemzet mutatja be hálaáldozatát!

S a költőnek nem lesz oka a fájdalom kétségbeesett hangján keseregni, sőt büzke örömmel írhatja meg a győzelemi boldog hymnusát, mert hiszen az

Oltárt, hol nemzet ünnepel,
Népek visszik körül,
S a nemzet millióinak
Szemén örömköny ül.

Előre tehát, ifju barátim, előre! S az ezerezes Magyarország fennállására szentelt nemzeti ünnepnek ez évforduló napján egy sóhajtás szálljon kebelünkbelől Istenünkhöz:

a hála imája; egy láng gyuljon ki szívünk-ben, a tiszta lelkesedés lángja s egy óhaját szengjen szívünk, szánk, mikor azt kiáltjuk, hogy:

Éljen a haza!

Külömfélék.

A betel. Akik Indo-Kínán, Siamon, Gam-bezán, Annamon és Tonkingon át utaztak, utinaplóikban gyakran megemlékeznek a be-telről. S ez helyes is, mert ez országok lakói tényleg vagy rágás, vagy szopogálás mellett élvezik a betelt. A betel, úgy mint a dohány, egy növénynek a levele, mely csak úgy él-vezhető, ha hozzá arakdiót és oltott meszet adnak. Elkészítési módja a következő: a be-tel-leveleket oltott mésszel keverik össze és igen finom porrá őrölik, majd e lisztbe kis arakdiót tesznek. E golyót azután a szájba veszik, mely csakhamar vérvörös váladékot fejt ki. Ugy a férfiak, mint a nők szakadat-lanul rácsalják a betelt, habár ennek túlsá-gos használata ártalmas az egészségre, mert garatdaganatot okoz, megfeketíti a fogakat, az izeltő szerveket megbénítja és mindenek-főlött általános elgyengülést okoz. Kis ada-gokban használva ellenben a betel hathatós szer hideglelés és más, nyárban fellépni szo-kott betegség ellen.

— A legnagyobb alagut. Az amerikai Egyesült-Államokban a minap megkezdették egy óriási alagut kiépítését, mely csupa 1800—2000 méter magas hegyek alatt fog utat nyitni Colorado különböző érzetelepei-hez, melyek eddig teljesen el voltak zárva. Ez az alagut, mely nem kevesebb, mint 50 kilométer hosszúságú lesz, 4 méter magas-sággal és 5 méter szélességgel épül. Az egész al-gut teglákkal lesz kirakva és a világítást 1 00 nagyfényű lámpa fogja szolgáltatni. — Minden 200 méternyi távolságban magas, kéményszerű nyílásokkal lesz szellőztetve az alagut, mely 845 méter átlagos mélységben épül. — Midőn az alagut a Pike hegységen épült, Victor Cityn alul elhalad, legkevesebb 2000 méternyi mélységet fog elérni. Miután e munkálatok nagy veszélyekkel járnak, az óriási alagut csak 20 év alatt készülhet el. Mivé fognak eltörpülni ehhez képest a jelen-legi alagut-óriások, mint például a szent-gothardi, az aarbergi, avagy a simploni?

Melyik nappal kezdődik a hét? Még mindig nem tudták végérvényesen megállapi-tani, hogy tulajdonképen melyik nappal kez-dődik a hét? Philologusok szerint a hét első napja a vasárnap; ennek bizonyítására hivat-koznak az ókori írókra és történelemre. Tény-leg, az európai népek mind a szombatot tart-ják a hét utolsó napjának. A németek Mit-woch-ja (szerda), a Mitte der woche össze-tétele és ez is annak a bizonyítéka, hogy a vasárnapot a hét első napjának tartották. A szláv népek hete is vasárnap kezdődik. A orosz, lengyel, horvát és cseh nyelvben a kedd, csütörtök és péntek a 2, 4 és 5 szá-mról van elnevezve. Az oroszban például kedd = vtornik, csütörtök = csetvertok és péntek = piatnica. Tehát a kedd a harmadik nap, amiből az következik, hogy a vasárnap az el-ső. A szerda, oroszul szereda, lengyelül szre-da, csehül sztedra, amely három szó mind azt jelenti, hogy: középső.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 12-én tartott 66-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1897. évi mérleget. Az előttünk fekvő évi jelentésből látjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke össze-gek 410.815.677 korona 60 fillért tettek ki és

az év folyamán bevett díjak 17.282,135 korona 40 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtaraléka 8.225,896 korona 36 fillérrel 106.055,417 korona 10 fillére emelkedett.

A tús- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 26.059,779 korona 92 fillér volt, miből 11.054,256 korona 32 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15.005,523 korona 60 fillérre rugott, mely összegből 12.079,205 korona 16 fillér mint díjtaralék minden teher-től menten, a jövő évre vittetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 68.189,768 korona 38 fillért tesznek ki.

Károkkért a társaság 1897-ben 24.466,461 korona 76 fillért folyósított. Ehez hozzáadva az előbbi években teljesített kárkifizéseket a társaság alapítása óta károk fejében 606.962,236 korona 45 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből házára 113.406,607 korona 41 fillér esik, mely összeget a társaság 170.141 károsan fizetett ki.

A nyereség tartalékai közül, melyek összesen 14.769,224 korona 48 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 koronát

tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az 1.560,000 korona külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihatott 44.315 korona 04 fillérrel 9.359,224 korona 48 fillérrel emeltetett fel úgy, hogy az most az 1897. évi december 31-én meglevő értékpapírok értékének éppen 10%-ának felel meg, továbbá felemlítendő még az 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. — Ezeket kivül fennáll még egy 400.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 132.348,020 korona 60 fillérről 143.645,142 korona 28 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 23.510,126 korona 14 fillér.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 12.499,795 kor. 64 fillér.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 568,842 korona 06 fillér.
4. Értékpapírok 94.373,963 korona 44 fillér.
5. Tárca váltók 811,139 korona 70 fillér.
6. A részvényesek biztosított adóslevelei

7.350,000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések 4.165,607 korona 26 fillér. 8. Készpénz és az intézet követelési, a hitelezők követeléseinek levonásával 365,668 korona 4 fillér. Összesen 143.645,142 korona 28 fillér. Ezen értékekből több mint 36 millió korona magyar értékre esik.

Piaozli árak.

— Május 18. —

Buza	14.—	14.20.
Rozs	9.70	9.80.
Árpa	7.50	8.—.
Zab	8.50	8.70.
Tengeri	6.—	6.10.
Szész		21—57.

Szerkesztői üzenetek.

T. B. Budapest. Kérlesem épen kapra jött. Az alispáni félelmi jelentésben közzét születtési és halálozási statisztikai adatok szerint ugyanis Nyiregyháza lakossága az 1890-iki népszámlálás óta 3026-tal szaporodott. 1890-ben a lakosság száma 27014 volt. Ezek sz-rint, ha az 1890 óta beköltözötteket — az egész ezred huszár-ággal együtt — csak 2000-re tesszük is, Nyiregyháza mi lakosságának számát bátran lehet 32000-re tenni.

Zigi. Budapest. ?

Meghívó

a „Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság“-nak 1898. év június 7-én reggel 8 órakor Nyiregyházán, a város háza tanácstermében megtartandó

I. RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság évi jelentésének és a mérlegnek előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az igazgatóságnak adandó felmentvény felett határozathozatal.
4. A felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény felett határozathozatal.
5. Az igazgatóság tagjait megillető jelenléti jegyek értékének megállapítása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. A felügyelő-bizottság tagjainak járó tiszteletdíj megállapítása.
8. Az alapszabályok VI-ik fejezete 41-ik cikkének módosítása.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 19. és 21. §§-ai szerint minden részvényes minden öt darab általa letett részvény után egy szavazattal bír és azon szavazatra jogosult részvényesek, akik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőik által részt akarnak venni, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt három nappal részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt Nyiregyházán a társaság pénztáránál, vagy Budapesten a „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára“ czég pénztáránál (V. Nádor-utca 9.) letenni tartoznak.

A Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság zárszámadása.

Vagyon		Mérleg-számla 1897. évi december 31-én.		Teher	
	forint	kr		forint	kr
Központi telep: Épületek, vezetékálózat, gépek, transzformátorok, árammérők stb.	208463	08	Részvénytőke számla	200000	—
Fogyasztók számlája	2813	03	Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára Budapest	9853	—
Pénztár számla	35	76	Átmeneti számla	5082	96
Nyiregyházi takarékpénztár-egyesület, Nyiregyháza	98	82	Törlesztési és értékcsökkenési tartalékok	7644	07
Alapítási költség számla	1500.—				
20% leírása	300.—	1200			
Részvény bélyegilleték számla	1269.—				
20% leírás	252.—	1008			
Veszteség	8961	34			
	222580	03		222580	03

Teher Nyereség és veszteség számla 1897. évi december 31-én. Jövedelmek

Teher		Nyereség és veszteség számla 1897. évi december 31-én.		Jövedelmek	
	forint	kr		forint	kr
Üzem számla	18333	33	Áram fogyasztási számla	16065	75
Költség számla	1175	93	Installáció	2710	79
Tűzbiztosítási díj számla	320	83	Áram mérőber számla	557	60
Kamat számla	269	32	Veszteség	8961	34
Leírások számlája:					
20% leírás az alapítási költségekből	300.—				
20% leírás a részvények bélyegilletékeiből	252.—				
4% alapszabályszerű leírás a 208,463 frt					
8 krnyi befektetési tőkéből	7644.07	8196	07		
		28295	48		28295
					48

Nyiregyháza, 1897. december 31-én.

A Nyiregyházi Villamossági Részvénytársaság igazgatósága :

Dr. Ferlicska Kálmán, Gélyi Ármin, Gullácsy Kálmán, Dr. Kovách Elek, Zucker Henrik.

Megvizsgálta és rendben állalta a felügyelő-bizottság :

Fest László, Somogyi Gyula, Ziperovszky Ferencz.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Előml. biztosítási ág. (1897.)

Table with columns: KIADÁS, korona, fl., BEVÉTEL, korona, fl. Rows include: I. Kifizetések, II. Újra kiadatok, III. Leírások, IV. Tartalék függő körére, V. A biztosítási évek állása, VI. Évi üzleti nyereség.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1897.)

Table with columns: KIADÁS, korona, fl., BEVÉTEL, korona, fl. Rows include: I. Eredőket biztosítások és járadékok fedezésére, II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, III. Örtelék-fizetések, IV. Üzleti kiadások, V. Leírások és egyéb kiadások, VI. Függő károk tartaléka, VII. A biztosítási évek állása, VIII. Évi üzleti nyereség.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1897. december 31-én.

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, korona, fl., Összesen, korona, fl., Folyó szám, A tétel neve, korona, fl., Összesen, korona, fl. Rows include: 1. A részvényes adósszelei, 2. Ingatlan bírtok, 3. Építési alap, 4. Kétféleképp, 5. Kamatozó jelzáloghitel, 6. Kétféleképp, 7. Állam- és más értékpapírok, 8. Folyó kamatok, 9. Valók a társaságnak, 10. Rendelkezésre álló pénzek, 11. Készpénzes készlet, 12. Maradvány, 13. Maradvány, 14. Maradvány, 15. Adóssék, 16. Alapítvány, 17. Biztosítási, 18. Előlegzett jutalékok.

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben. Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Dr. Levi J., Graf Papadopoli Miklós, Romanin-Jacur Manó, Segré V., Vivante Fortunato. Magyarországi vezérigazgató: Steinhilberl, Poór. Bővebb részletekért forduljanak az Azzicurazioni Generali, jegybiztosítókhoz...